

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi

Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kolleci

(Orta ixtisas təhsili müəssisəsinin adı)

Arxiv idarəsinin əsas vəzifə və funksiyaları

(Fənnin adı)

üzrə

(Fənn proqramı kim tərəfindən və nə vaxt təsdiq olunub)

Rəhimova Rəhimə Elşad qızı

---

tərəfindən hazırlanmış

Sillabus

2020-cu il

1. Müəllim haqqında məlumat

Soyadı: Rəhimə

Adı: Rəhimə

Atasının adı: Elşad

Təhsili: Tam ali təhsil

Elmi dərəcəsi: magistr

Vəzifəsi: müəllim

Əlaqə rekvizitləri: e-mail: rhim.rhimova.92@mail.ru ,

Gün ərzində kollecdə olduğu vaxt: 08:30-19:00

İştirak etdiyi müsabiqə , kurs və təlimlər:

Xarici dil: rus dili, ingilis dili

2. Fənn barədə məlumat

Fənnin adı: Arxiv idarəsinin əsas vəzifə və funksiyaları

Fənnin kodu:

Kreditlərin sayı: 4

Fənn öyrənilən vaxt: 2020/2021 tədris ili, payız semestri

Prerekvizit fənlər: Fənnin tədrisi öncədən zəruri olan fənn

3. Fənnin xarakteristikası

Fənnin təyinatı- ARTN orta ixtisas pilləsinin Dövlət Standartı Subbakalavriat səviyyəsinin “Arxiv işi və kargüzarlıq” (040203) ixtisası üzrə təhsil proqramına əsaslanmışdır.

Fənnin öyrənilməsində məqsəd və vəzifələr - Subbakalavr hazırlığı üçün tərtib olunan “Arxiv idarəsinin əsas vəzifə və funksiyaları” fənni “Arxiv işi və kargüzarlıq” ixtisası üzrə təhsil alan tələbələr üçün nəzərdə tutulmuşdur. Fənnin əsas məqsədi Azərbaycan Respublikasının dövlət və qeyri-dövlət arxivlərinin necə təşkil olunması, strukturu və idarə olunma formasını öyrətməkdən ibarətdir. Buna görə də arxivin təşəkkülü, rolu, iaxiv işçilərinin vəzifəsi barəsində təsəvvür yaratmaq və biliyi formalaşdırmaq lazımdır.

Fənnin qısa məzmunu – “Arxiv idarəsinin əsas vəzifə və funksiyaları” fənnində dövlət arxivinin daxilində işin təşkilinin ümumi məsələləri haqqında geniş məlumat verilmişdir. Fənnin tədrisi əsasən arxiv idarələrində savadlı kadrların hazırlanmasına xidmət edir. Bu fənn arxiv işçilərinin vəzifə təlimatları, onların peşə etikaları, əmək proseslərinin təşkili qaydaları haqqında, arxiv idarəsinin əsas vəzifələri , funksiyaları və müasir şəraitə uyğun tələbər nəzərə alınmaqla şərh olunmuşdur. Proqramda arxivlərin informasiya məhsullarının hüquqi cəhətdən qorunması, informasiya texnologiyalarının tətbiqinin təşkili məsələlərinin şərh, Beynəlxalq Arxiv Şurası tərəfindən qəbul olunmuş professional etika məsələləri nəzərə alınmışdır.

Fənnin tədrisi üsulları: Müəhazirələr, məşğələ dərsləri, müstəqil işlər, məsləhət saatları, tələbələrin sərbəst işləri.

4. Fənnin tədrisi nəticəsində əldə olunan kompetensiyalar

Bilik:	<ul style="list-style-type: none"> - Arxiv, arxivdə işlərin aparılması haqqında geniş məlumat - Azərbaycan Respublikasının Milli Arxiv fondunun tərkibi. - MAF-da növündən, mülkiyyətindən asılı olmayaraq, xalqın maddi və mənəvi həyatını əks etdirən tarixi, elmi, iqtisadi, siyasi, sosial və mədəni dəyəri olan sənədlərin saxlanması - Arxiv sənədlərinin saxlanması. Arxiv sənədlərinin uçotu. Sənədlərin komplektləşdirilməsi. Sənədlərdən istifadə qaydaları. - Arxivin struktur bölmələri. Arxivin əsasnaməsi. - Struktur bölmələrin vəzifələri, funksiyaları, hüquqları və fəaliyyətinin təşkili - Arxiv işçilərinin vəzifə təlimatları. Onların vəzifələri, hüquqları və məsuliyyətləri. - Arxiv sənədlərinin sığortalanması. Onların mühafizə olunub saxlanması. - Arxiv sənədlərinin uçotu. - Arxivin komplektləşdirmə mənbələrinin yaradılması. - Mühafizə rejimi. Binaın texniki cəhətdən möhkəmləndirilməsi. - İstifadəçilər tərəfindən tələb olunan məlumatların arxiv tərəfindən sənədlər üzrə hazırlayaraq onlara verilməsi - Arxiv arayışı. Arxiv çıxarışı. - Dövlət sirri olan məlumatlar. Məxfi xarakterli məlumatlar. - Azərbaycan Respublikasının Milli arxiv idarəsinin arxivlərarası nəşrləri.
Bacarıq:	<ul style="list-style-type: none"> -Müntəzəm olaraq arxivin təşkili və idarə edilməsi ilə bağlı bilikləri və qaydaları istifadə etmək bacarığı; -Düşünmək mədəniyyətinə malik, informasiyanı qəbul etməyi, ümumiləşdirməyi, analiz etməyi, qarşıya məqsəd qoyub, bu məqsədə nail olmaq yollarını seçməyi bacarır; -Məntiqi düşünür, fikrini əsaslandırır, fikrini aydın şəkildə şifahi və yazılı ifadə edir.
Vərdis:	<ul style="list-style-type: none"> - Fənnin tədrisində öyrəndiyi əsas qanunları öz peşə fəaliyyətində istifadə edir və tətbiq edir - Arxiv işi və kargüzarlığın mahiyyətini dərk edir, arxiv işinin idarə edilməsi, inkişaf etdirilməsi üsullarını tədqiq edir və öyrənir

MÖVZU-TƏQVİM PLANI

Həftələr	Mövzularınadı	Saat	Tədrisin forması
1-ci həftə	Arxivşünaslıq haqqında anlayış.	2	Mühazirə
	Arxivşünaslıq haqqında anlayış.	2	Seminar
2-ci həftə	Arxivşünaslıq kompleks elmi fənn kimi	2	Mühazirə
	Arxivşünaslıq kompleks elmi fənn kimi	2	Seminar
3-cü həftə	Arxivin yaranma tarixi	2	Mühazirə
	Arxivin yaranma tarixi	2	Seminar
4-cü həftə	Arxivin struktur bölmələri haqqında əsasnamələr	2	Mühazirə
	Arxivin struktur bölmələri haqqında əsasnamələr	2	Seminar
5-cü həftə	Azərbaycan Respublikasının Milli arxiv fondu	2	Mühazirə
	Azərbaycan Respublikasının Milli arxiv fondu	2	Seminar
6-cü həftə	Dövlət arxivlərinin əsas iş qaydaları	2	Mühazirə
	Dövlət arxivlərinin əsas iş qaydaları	2	Seminar
7-cü həftə	İdarə, təşkilat və müəssisə arxivlərinin iş qaydaları	2	Mühazirə
	İdarə, təşkilat və müəssisə arxivlərinin iş qaydaları	2	Seminar
8-cü həftə	Arxiv informasiya mənbəyi kimi	2	Mühazirə
	Arxiv informasiya mənbəyi kimi	2	Seminar
9-cü həftə	Arxivdə sənədlərin təşkili və komplektləşdirilmə işi	2	Mühazirə
	Arxivdə sənədlərin təşkili və komplektləşdirilmə işi	2	Seminar
10-cu həftə	Uçot haqqında anlayış	2	Mühazirə
	Uçot haqqında anlayış	2	Seminar
11-ci həftə	Sənədlərin dəyərinin ekspertizası	2	Mühazirə
	Sənədlərin dəyərinin ekspertizası	2	Seminar
12-ci həftə	Sənədlərin mühafizəsi	2	Mühazirə
	Sənədlərin mühafizəsi	2	Seminar
13-cü	Arxivdə sorğuların icra qaydaları	2	Mühazirə

həftə	Arxivdə sorğuların icra qaydaları	2	Seminar
14-cü həftə	Müasir dövrdə arxiv işi	2	Mühazirə
	Müasir dövrdə arxiv işi	2	Seminar
15-ci həftə	Dövlət arxivinin hüquqi fəaliyyəti	2	Mühazirə
	Dövlət arxivinin hüquqi fəaliyyəti	2	Seminar
	Cəmi	60	

Ədəbiyyat :

1. Milli Ensiklopediyası. Bakı, 2003
2. Dövlət arxivlərinin əsas iş qaydaları Bakı 1963.
3. İdarə, təşkilat və müəssisə arxivlərinin iş qaydaları. Bakı, 1961.
4. "Azərbaycan Arxivşünaslığı" - Bakı MBM mətbəəsi 2011
5. Sənədlər toplusu I-II cild – Bakı 2010

7. Təhsiləmə prosesinə nəzarət və tələbələrin biliyinin qiymətləndirilməsi

7.1. Tələbələrin sərbəst işlərinin (TSİ) təşkili

Fənn üzrə semestr ərzində tələbələrə 10 sərbəst iş tapşırığı verilir. Hər tapşırığın yerinə yetirilməsi 1 balla qiymətləndirilir. Sərbəst iş yazılı formada təhvil verilməlidir.

Fənn üzrə sərbəst işlərin mövzuları və təhvil verilmə tarixi:

Sayı	Mövzular
1.	Arxivşünaslıq haqqında anlayış.
2.	Arxivşünaslığın əsasları
3.	Arxivşünaslıq kompleks elmi fənn kimi
4.	Arxivin yaranma tarixi
5.	Azərbaycanda arxiv quruculuğu
6.	Azərbaycan arxivlərinin fəaliyyəti
7.	Arxivin strukturu bölmələri
8.	Arxivin nəzdində olan təşkilatları
9.	Dövlət arxivlərinin əsas iş qaydaları
10.	İdarə arxivi anlayışı və onun növləri
11.	Təşkilat arxivləri

12.	Arxiv informasiya mənbəyi kimi
13.	Arxivin komplektləşdirilməsi.
14.	Uçot haqqında anlayış
15.	Arxivdə uçot işinin əsas prinsipləri
16.	Sənədlərin dəyərinin ekspertizası
17.	Arxivdə sorğuların icra qaydaları
18.	Müasir dövrdə arxiv işi
19.	Dövlət arxivinin hüquqi fəaliyyəti
20	Arxivi fəaliyyəti haqqında təlimat və əsasnamələr.

7.2. Tələbələrin biliyinin qiymətləndirilməsi

Fənn üzrə kreditin hesablanması :

50 bal-imtahana qədərki bal:

- 10 bal-dərslərə davamiyyətə görə; (fənn üzrə ayrılmış auditoriya saatlarının 25%-dən çoxunda iştirak etməyən tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır)
- 10 bal-tələbənin sərbəst işinə görə;
- 30 bal-məşğələ dərslərinə görə.

Yekun qiymətləndirilmə

Tələbələrin biliyinin yekun nəzarət forması imtahandır (maksimum 50 bal)
Tələbənin biliyi 100 ballı sistemlə fənn üzrə semestr ərzində toplanmış balın yekun miqdarına görə aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

51 baldan aşağı-	“qeyri - kafi”	-F
51-60 bal-	“qənaətbəxş”	-E
61-70 bal-	“kafi”	-D
71-80 bal-	“yaxşı”	-C
81-90 bal-	“çox yaxşı”	-B
91-100 bal-	“əla”	-A

Müsbət qiymət almış tələbə fənn üzrə müəyyən olunmuş 2 krediti qazanır. Qeyri-müvəffəq qiymət almış tələbə isə fənn üzrə kreditləri qazanmır və mövcud qaydalara görə fənni təkrar dinləməlidir.

8. Tələbələrin nizam-intizamına qoyulan tələblər

- pedaqoji işçilərin şərəf və ləyaqətinə hörmətlə yanaşmaq;
- kollecin nizamnaməsinə uyğun olaraq, ictimai asayiş və daxili intizam, davranış qaydalarının tələblərinə riayət etmək;
- auditoriyadaxili təlim məşğələlərində iştirak etmək, müvafiq tədris planlarında və kursların işçi proqramlarında nəzərdə tutulmuş bütün növ tapşırıqları müəyyən edilmiş dövrlərdə yerinə yetirmək;
- kollecin otaqlarına, tədris-laboratoriya avadanlığına, cihazlara, dərs vəsaitlərinə, kitablarına və digər əmlakına qayğı və səliqə ilə yanaşmaq, onların korlanmasına, zədələnməsinə və itməsinə yol verməmək, təmizliyə və səliqəyə riayət etmək.